

**Національна академія наук України
Головна астрономічна обсерваторія**

ПРОТОКОЛ
засідання дирекції
30.10.2019 № 7
м. Київ

ПРИСУТНІ:

акад. НАН України **Я.С. Яцків** (директор ГАО НАН України), **Л.М. Свачій** (учений секретар ГАО НАН України), **М.М. Медведський**, **С.М. Осіпов**, **Я.В. Павленко**, **П.П. Корсун**, **І.Б. Вавилова**, **І.П. Крячко**, **О.А. Велесь**, **В.Л. Костюченко** (голова профспілки ГАО НАН України), **О.О. Святогоров** (головний інженер), **М.І. Хоменко**, **О.І. Шевченко** (зав. науково-техн. відділу).

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Про часткові зміни в обліковому складі дирекції ГАО НАН України.
2. Про деякі поточні справи: про лист першого віце-президента НАН України В.П. Горбуліна щодо підготовки двотомника «Історія ракетно-космічної науки, техніки та промисловості України», про документи Президії НАН України щодо молодих учених – стипендіатів НАН України, про лист МОН України щодо семінару стосовно інтелектуальної власності, про лист з Інституту енциклопедичних досліджень НАН України щодо матеріалів для ЕСУ, про лист з НЦУВКЗ ДКА України, про додаткове фінансування однієї з поточних НДР на 4-й квартал 2019 р. за бюджетною програмою «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень» (КПКВК 6541230), про підготовку до звітної кампанії 2019 р. та ін.

1. СЛУХАЛИ: Про часткові зміни в обліковому складі дирекції ГАО НАН України.

Директор ГАО НАН України акад. НАН України **Я.С. Яцків** проінформував про деякі зміни в обліковому складі дирекції Обсерваторії, а саме: з 01 листопада 2019 р. в.о. заступника директора зі загальних питань ГАО НАН України призначено Миколу Івановича Хоменка (замість Р.Р. Кондратюка, який звільнився 31 жовтня 2019 р.; т.в.о. заступника директора з наукової роботи ГАО НАН України призначено д.т.н. Олександра Івановича Шевченка (на час відпустки д.ф.-м.н. П.П. Берцика).

Далі акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово **М.І. Хоменкові** та **О.І. Шевченкові**, які розповіли про свою освіту й досвід роботи та відповіли на запитання.

УХВАЛИЛИ: Інформацію про часткові зміни в обліковому складі дирекції ГАО НАН України взяти до відома.

2. СЛУХАЛИ:

Про деякі поточні справи ГАО НАН України.

а) Директор Обсерваторії акад. НАН України **Я.С. Яцків** проінформував про лист першого віце-президента НАН України В.П. Горбуліна, який надійшов цими днями на ім'я директора ГАО НАН України, щодо підготовки двотомника «Історія ракетно-космічної

науки, техніки та промисловості України». У листі йдеться про те, що НАН України спільно з ДКА України розпочали підготовку до видання названого двотомника. Перший том присвячено власне історії ракетно-космічної галузі України з 50-х років ХХ ст., її висвітленню через ключові результати (ідеї, теорії, концепції, конструкторські рішення, створені виробни) в рамках певної періодизації та світовому й суспільно-політичному контекстах. Підготовлено коротку історію ракетно-космічної галузі, яку слід доповнити конкретними матеріалами, зокрема архівними документами, які раніше не підлягали публікації.

Другий том матиме довідковий характер і буде складатися з двох основних блоків – енциклопедичних довідок про організації та підприємства, які брали участь в створенні та розвитку ракетно-космічної галузі (ДП «КБ «Південне» ім. М.К. Янгеля», наукові інститути, підприємства, заводи, виші) та біографій провідних учених, конструкторів, виробничників, управлінців, що працювали в ракетно-космічному комплексі. Обсяг довідок про організації: 2–5 ст., біографій: 1–2 ст. з сюжетними фотографіями і портретами.

Інформацію до другого тому видання щодо внеску Інституту в ракетно-космічну галузь України та відповідно його діячів Президія НАН України просить надіслати до 1 грудня 2019 р. у Відділення механіки НАН України ученому секретарю відділення Задворному Євгенію Олександровичу та на e-mail: Zadvornyy@nas.gov.ua; конт. тел. (044)239-66-72.

Відносно пропозицій до першого тому, то про це Президія НАН України повідомить пізніше.

Далі промовець попросив завідувачів відділів Обсерваторії терміново підготувати пропозиції щодо підготовки названого вище видання, зокрема підготувати інформацію про співпрацю ГАО НАН України й ДП «КБ «Південне» ім. М.К. Янгеля».

б) Акад. НАН України **Я.С. Яцків** проінформував про Розпорядження №567 Президії НАН України від 24.10.2019 р. *«Про результати атестації молодих вчених – стипендіатів НАН України та конкурсу на здобуття стипендій НАН України для молодих вчених на поточні вакансії»*. Зокрема, доповідач назвав молодих учених Обсерваторії – поточних стипендіатів НАН України (А.А. Василенко, І.А. Зінченко, С.М. Похвала).

в) Акад. НАН України **Я.С. Яцків** проінформував про лист-запрошення від Державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (МОН України) щодо участі в науково-практичному семінарі *«Розробка бізнес-плану з комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності. Взаємодія з потенційними інвесторами»* (03.12.2019 р., УкрІНТЕІ, початок о 10 год).

Акад. НАН України **Я.С. Яцків**: Очна участь у семінарі коштує 500 грн. для однієї особи; заочна участь для однієї особи – 450 грн. Якщо є потреба відправити туди нашого співробітника – то Обсерваторія оплатить участь у семінарі. Питання, що їх розглядатимуть на семінарі, перелічені у листі; лист передаю вченому секретареві ГАО НАН України.

г) Акад. НАН України **Я.С. Яцків** проінформував про лист № 177/2740 від 30.10.2019р. з Інституту енциклопедичних досліджень НАН України щодо матеріалів для «Енциклопедії Сучасної України» (ЕСУ).

Акад. НАН України **Я.С. Яцків**: Надійшов лист від М. Железняка з ІЕД НАН України, де сказано про підготовку статей на літеру «Н» для чергового тому «Енциклопедії Сучасної України» (ЕСУ). Нас просять підготувати такі статті: «Наднові зорі» (до 2 ст.), «Нейтринна астрономія» (2–3 ст.), «Нептун» (до 1.5 ст.), «Нові зорі» (до 2 ст.). Прошу Я.В. Павленка організувати написання цих статей (розподілити цю роботу між співробітниками ГАО НАН України). Тексти потрібно подати до кінця поточного року, орієнтовний обсяг статей дивіться у листі.

Також треба підготувати статті про таких астрономів: А.А. Немиро, Г.М. Неуйміна, А.Г. Нікогосяна, В.Б. Ніконова. Я надав статті про цих астрономів для ЕСУ, макет цих статей прикріплено до листа, можна просто вивірити їх або написати заново. Прошу Л.М. Свачій

організувати цю роботу. Тексти потрібно подати до кінця поточного року, орієнтовний обсяг статей дивіться у листі.

Крім цього, М. Железняк запитує нас, чи доцільно подавати в ЕСУ окрему статтю про колишнього директора Одеської обсерваторії Б.В. Новопашеного.

д) Акад. НАН України **Я.С. Яцків** проінформував про лист № 2251-07.02-2019 від 28.10.2019 р. з Національного центру управління та випробувань космічних засобів (НЦУВКЗ) ДКА України. У листі (його підписав начальник НЦУВКЗ В. Присяжний) просять надати дозвіл для отримання на постійній основі деякої інформації.

е) Акад. НАН України **Я.С. Яцків** нагадав про його лист від 29.10.2019 р. завідувачам наукових підрозділів Обсерваторії, у якому зокрема йдеться про доцільність запровадження контрактної форми роботи для співробітників ГАО НАН України (за їхньою згодою). В обговоренні цього питання взяли участь І.Б. Вавилова й М.М. Медведський.

є) Акад. НАН України **Я.С. Яцків** нагадав про інформацію з ВФА щодо додаткового фінансування однієї з поточних НДР на 4-й квартал 2019 р. Це фінансування проводиться за бюджетною програмою «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень» (КПКВК 6541230) у розмірі 350 тис. грн. Його надано для досліджень, котрі ведуться в рамках НДР «Визначення та аналіз змін параметрів обертання Землі (ПОЗ), регіональних та локальних рухів і деформацій (РіД) на геодинамічних полігонах України за даними астрокосмічних спостережень» (науковий керівник: к. ф.-м. н. М.М. Медведський). Промовець відзначив, що ці дослідження за тематикою відповідають напрямам, переліченим у названій вище бюджетній програмі, і нагадав основну мету згаданої НДР: на основі сучасних даних астрокосмічних спостережень визначити параметри обертання Землі з точністю міжнародних стандартів, провести на новому рівні дослідження теорії обертання Землі; забезпечити функціонування діючої Української мережі станцій; аналіз неперервних рядів ПОЗ з метою визначення причин, що викликають нерівномірний рух полюса; дослідження впливу змін ПОЗ та РіД на реалізації небесної та загальноземної систем відліку; вдосконалення програмних комплексів обробки спостережень; підвищення якості отримуваних спостережень; теоретичні дослідження з проблеми космічної геодинаміки та розробка програмних комплексів визначення ПОЗ та інших параметрів; лазерна локація штучних супутників Землі.

ж) Акад. НАН України **Я.С. Яцків** нагадав про наближення звітної кампанії і доручив вч. секретареві Обсерваторії Л.М. Свачій скласти план звітування керівників НДР. Доповідач також проінформував про деякі інші поточні справи ГАО НАН України.

УХВАЛИЛИ:

Інформацію про лист першого віце-президента НАН України В.П. Горбуліна щодо підготовки двотомника *«Історія ракетно-космічної науки, техніки та промисловості України»* взяти до відома; рекомендувати завідувачам відділів ГАО НАН України терміново надати вченому секретареві пропозиції щодо підготовки названого вище видання.

Інформацію про Розпорядження №567 Президії НАН України від 24.10.2019 р. *«Про результати атестації молодих вчених – стипендіатів НАН України та конкурсу на здобуття стипендій НАН України для молодих вчених на поточні вакансії»* та про молодих учених Обсерваторії – поточних стипендіатів НАН України взяти до відома.

Інформацію про лист-запрошення від Державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (МОН України) щодо участі в науково-практичному семінарі *«Розробка бізнес-плану з комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності. Взаємодія з потенційними інвесторами»* взяти до відома.

Інформацію про лист № 177/2740 від 30.10.2019 р. з Інституту енциклопедичних дос-

ліджень НАН України щодо матеріалів для «Енциклопедії Сучасної України» (ЕСУ) взяти до відома. Доручити Я.В. Павленкові організувати підготовку статей «Наднові зорі» (до 2 ст.), «Нейтринна астрономія» (2–3 ст.), «Нептун» (до 1.5 ст.), «Нові зорі» (до 2 ст.) для ЕСУ. Доручити Л.М. Свачій організувати роботу щодо статей про астрономів А.А. Немиро, Г.М. Нейміна, А.Г. Нікогосяна й В.Б. Ніконова для ЕСУ.

Інформацію про лист № 2251-07.02-2019 від 28.10.2019 р. з Національного центру управління та випробувань космічних засобів (НЦУВКЗ) ДКА України взяти до відома. С.Г.Кравчукові та Я.С. Романюкові надати дирекції пропозиції щодо висловленого в листі прохання.

Інформацію стосовно додаткового фінансування (350 тис. грн.) НДР «Визначення та аналіз змін параметрів обертання Землі (ПОЗ), регіональних та локальних рухів і деформацій (РіД) на геодинамічних полігонах України за даними астрокосмічних спостережень» (науковий керівник: к. ф.-м. н. М.М. Медведський) на 4-й квартал 2019 р. за бюджетною програмою «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень» (КПКВК 6541230) взяти до відома

Інформацію про деякі інші поточні справи ГАО НАН України взяти до відома.

Голова

_____

акад. Я.С. Яцків;

секретар

_____

Л.М. Свачій.